

UCHWAŁA

Dnia 5 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Duś (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Piotr Sławomir Niedzielak

Łukasz Jan Kotynia (ławnik Sądu Najwyższego)

Protokolant starszy sekretarz sądowy Mariusz Pogorzelski

po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 05 stycznia 2022 r. sprawy w przedmiocie zarządzenia Prezesa Sądu Okręgowego w W. z dnia 15 grudnia 2021 r. dotyczącego natychmiastowej przerwy w czynnościach służbowych sędziego Sądu Okręgowego w W. K. C.

na podstawie art. 130 § 3 i art. 129 § 3 oraz art. 132 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 2072, t. j., ze zm., dalej p.u.s.p.)

uchwalił:

- 1. zawiesić K. C. – sędziego Sądu Okręgowego w W. w czynnościach służbowych;**
- 2. obniżyć sędziemu K. C. wysokość jego wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia o 25 %.**

UZASADNIENIE

Wnioskiem datowanym na dzień 8 grudnia 2021 r., obrońca obwinionego adw. M. S. w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w W. pod sygn. akt X Ka (...), wniósł m. in. o wyłączenie sędziego referenta z uwagi na jego „skrajną stronniczość i rażące naruszenie prawa strony” (k. 9 - 10).

W dniu 15 grudnia 2021 r. Sąd Okręgowy w W. X Wydział Karny Odwoławczy w jednoosobowym składzie SSO K.C. wydał postanowienie o wyłączeniu sędziego referenta A.R. od rozpoznania sprawy o sygn. akt X Ka (...) Sąd powołał się na okoliczność inną niż zgłoszona we wniosku adw. M. S.

Stwierdził w uzasadnieniu, iż „Sąd Okręgowy w W. w składzie tu orzekającym w pełni tę argumentację podziela uważając że nowa Krajowa Rada Sądownictwa nie jest organem wyłonionym zgodnie przepisami Konstytucji RP, a zatem osoby zawnioskowane przez ten organ zostały powołane przez Prezydenta RP na urząd sędziego również z uchybieniem przepisom Konstytucji RP. Oznacza to, zdaniem sądu, że osób powołanych na urząd sędziego na wniosek nowej KRS nie można uznać za takie, które skutecznie i w sposób legalny objęły urząd na danym stanowisku. W konsekwencji należy przyjąć, że Pani A.R. nadal pozostaje sędzią sądu rejonowego (o ile tego stanowiska się nie zrzekła, o czym sądowi nie wiadomo) i nie ma uprawnień do orzekania w sądzie wyższego rzędu” (k. 6 - 8).

Prezes Sądu Okręgowego w W., zarządzeniem z dnia 15 grudnia 2021 r., na podstawie art. 130 § 1 i 3 p.u.s.p. zarządził natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych wobec sędziego Sądu Okręgowego w W. K.C. na okres miesiąca od dnia wydania ww. zarządzenia, z uwagi na istotne interesy służby oraz powagę sądu, w związku z naruszeniem art. 42a § 2 p.u.s.p., tj. niedopuszczalne dokonanie ustalenia i oceny zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości (k. 3).

Wiceprezes Sądu Okręgowego w W., zgodnie z art. 130 § 3 p.u.s.p. zawiadomił sąd dyscyplinarny – Sąd Najwyższy, Izbę Dyscyplinarną o wydaniu przedmiotowego zarządzenia. Zawiadomienie to wpłynęło do Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego w dniu 17 grudnia 2021 r., w dniu 22 grudnia 2021 r. Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Dyscyplinarnej wydał zarządzenie o wyznaczeniu składu orzekającego w niniejszej sprawie, zarejestrowanej pod sygn. I DO 17/21 (k. 13). Dołączone do zawiadomienia, znajdujące się w aktach sprawy, materiały w postaci: odpisu zarządzenia nr (...)/2021 Prezesa Sądu Okręgowego w W. z dnia 15 grudnia 2021 r. (k. 2), kserokopii pisma Wiceprezesa Sądu Okręgowego w W. z dnia 16 grudnia 2021 r. skierowanego do Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych (k. 4 – 5), kserokopii postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 15 grudnia 2021 r. (k. 6 - 8), kserokopii wniosku obrońcy obwinionego datowanego na dzień 8 grudnia 2021 r. (k. 9 – 12) dokumentują zachowanie sędziego K.C., które stało się podstawą

faktyczną zarządzenia natychmiastowej przerwy w czynnościach służbowych tego sędziego.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych na posiedzeniu w dniu 5 stycznia 2022 r. przedłożył do akt sprawy postanowienie z dnia 5 stycznia 2022 r. o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego przeciwko sędziemu K.C. i przedstawieniu mu zarzutu dyscyplinarnego polegającego na tym, że w dniu 15 grudnia 2021 r. w W. jako funkcjonariusz publiczny, sędzia, członek składu orzekającego w sprawie o sygn. akt X Ka (...) Sądu Okręgowego w W., w sposób oczywisty i rażąco obrażając przepisy prawa, art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. i w zw. z art. 16 § 1 k.p.w., art. 42 a § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, art. 26 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym wykraczając poza ustawowe uprawnienie i zakres wniosku o wyłączenie, przekraczając swoje uprawnienia, podjął działania kwestionujące istnienie stosunku służbowego sędzi Sądu Okręgowego w W. A.R., skuteczność jej powołania i umocowanie konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa poprzez doprowadzenie do wyłączenia sędzi Sądu Okręgowego w W. A.R. od rozpoznania sprawy, przez sąd orzekający w składzie jednoosobowym, w oparciu tylko o kwestionowanie istnienia stosunku służbowego sędzi Sądu Okręgowego w W. A.R., skuteczność jej powołania i umocowanie konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa, co doprowadziło także do realnego zagrożenia przedawnienia karalności zarzuczonego czynu, działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego w postaci prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, wyczerpując również znamiona umyślnego przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego z art. 231 § 1 k.k., to jest przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 pkt 1 i 3 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przed przystąpieniem do merytorycznego rozpoznania sprawy, Sąd Najwyższy w tym składzie stwierdza, iż wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej

(dalej jako TSUE) z dnia 15 lipca 2021 r. sygn. C-791/19 (Dz.U.UE.C.2021/382/2) orzekający, iż Polska poprzez uchwalenie ustaw o Sądzie Najwyższym i ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa w obowiązującym aktualnie kształcie „uchyliła zobowiązaniom, które na niej ciążyą na mocy art.19 ust.1 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej”, nie stanowi formalnej przeszkody do rozpoznania przez Sąd Najwyższy – Izbę Dyscyplinarną niniejszej sprawy. Sąd Najwyższy w pełni bowiem akceptuje stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 24 listopada 2021 r., sygn. akt I DO 14/21, że „dotąd, dopóki Polska władza ustawodawcza, albo polski Trybunał Konstytucyjny nie uchyli albo nie stwierdzi niezgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej wskazanych w wyroku TSUE sygn. C-791/19 przepisów regulujących właściwość, kształt i sposób procedowania Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, do tego momentu (o ile taki w ogóle nastąpi) przepisy te mają moc obowiązującą i polscy sędziowie na podstawie art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przepisom tym podlegają oraz zobligowani są do ich przestrzegania i stosowania. Sąd Najwyższy uważa za celowe przywołać uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego sygn. P 7/20, w którym to uzasadnieniu Trybunał stwierdził: „granice kompetencji Unii wyznacza zasada przyznania (The limits of Union competences are governed by the principle of conferral). W art. 5 ust. 2 zdaniu pierwszym TUE doprecyzowano, że zgodnie z zasadą przyznania Unia działa wyłącznie w granicach kompetencji przyznanych jej przez państwa członkowskie w traktatach do osiągnięcia określonych w nich celów. Natomiast według art. 4 ust. 1 TUE wszelkie kompetencje nieprzyznane Unii w traktatach należą do państw członkowskich (Under the principle of conferral, the Union shall act only within the limits of the competences conferred upon it by the Member States in the Treaties to attain the objectives set out therein. Competences not conferred upon the Union in the Treaties remain with the Member States). Zasada przyznania konstytuuje regułę, że wyłącznie państwa członkowskie, jako suwerenne strony traktatu (niem. Herren der Verträge; ang. Masters of Treaties), są uprawnione do określania kompetencji Unii oraz kompetencji jej organów. Ponadto z zasady przyznania wynika, że organy Unii działać mogą nie tylko wyłącznie w granicach kompetencji przyznanych Unii w traktatach, lecz również wyłącznie dla osiągnięcia celów określonych w traktatach

(...) Nie ulega wątpliwości, że ustroj i funkcjonowanie polskich sądów oraz tryb postępowania przed polskimi sądami należą do rdzenia ustrojowego Rzeczypospolitej, który nie może być przekazany organizacji międzynarodowej w trybie 90 ust. 1 Konstytucji. Przede wszystkim sprawy te w ogóle nie leżą w kompetencji, o której mowa w art. 90 ust. 1 Konstytucji”. Zgodnie z treścią art. 178 ust. 1 Konstytucji RP sędziowie podlegli są polskim ustawom, ustawa zaś obowiązuje do czasu jej uchylecia lub zmiany dokonanej przez parlament. Z żadnego przepisu prawa (ani unijnego ani krajowego) nie sposób wywieść by wyrok TSUE uznający, że ustawa bądź jej poszczególne przepisy naruszają wartości Unii Europejskiej, niejako *ex officio* derogował kwestionowany przepis. Orzeczenie TSUE nie może substytuować decyzji parlamentu o zmianie albo uchyleniu obowiązującej ustawy. Unia Europejska została ustanowiona jako związek suwerennych państw, z zachowaniem przez parlamenty krajowe swobody w realizacji kompetencji ustawodawczych. Dlatego też Unia Europejska nie posiada kompetencji działania przez swoje organy, w tym TSUE przybierającego postać uchylania, zmieniania czy zawieszania obowiązywania przepisów prawa wewnętrznego państw będących jej członkami. Opierając się na wartościach demokracji (zob. art. 2 Traktatu UE) uzurpując sobie kompetencję takich ingerencji w prawo uchwalone przez wybrany w demokratycznych wyborach parlament kraju członkowskiego negowałaby fundament na którym została osadzona. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 7 października 2021 r. sygn. K 3/21 uznał, że: „Art. 1 akapit pierwszy i drugi w związku z art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, ze zm.) w zakresie, w jakim Unia Europejska ustanowiona przez równe i suwerenne państwa, tworząca »coraz ściślejszy związek między narodami Europy«, których integracja - odbywająca się na podstawie prawa unijnego oraz poprzez jego wykładnię dokonywaną przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej - osiąga »nowy etap«, w którym: a) organy Unii Europejskiej działają poza granicami kompetencji przekazanych przez Rzeczpospolitą Polską w traktatach, b) Konstytucja nie jest najwyższym prawem Rzeczypospolitej Polskiej, mającym pierwszeństwo obowiązywania i stosowania, c) Rzeczpospolita Polska nie może funkcjonować jako państwo suwerenne i demokratyczne - jest niezgodny z art. 2, art. 8 i art. 90 ust. 1 Konstytucji

Rzeczypospolitej Polskiej”.

Podsumowując, źródła obowiązujące w Polsce prawa określa wprost Konstytucja RP. Nie są nimi, z całą pewnością i samoistnie, orzeczenia TSUE oraz ETPCz, gdyż wyrażone w nich zapatrywania aby obowiązywały muszą być wcześniej wprowadzone do polskiego porządku prawnego w sposób przewidziany przez Konstytucję RP, w tym w razie potrzeby przy udziale Trybunału Konstytucyjnego RP.

Z przesłanego przez Wiceprezesa Sądu Okręgowego w W. zawiadomienia i dołączonych do zawiadomienia materiałów wynika, iż powodem, dla którego doszło do wydania zarządzenia o natychmiastowej przerwie w czynnościach służbowych wobec sędziego K.C. była okoliczność, iż sędzia K.C. wydając postanowienie w przedmiocie wyłączenia od orzekania sędziego A.R. naruszył przepis art. 42a § 2 p.u.s.p. poprzez niedopuszczalne dokonanie ustalenia i oceny zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości. W stanowisku wyrażonym w uzasadnieniu postanowienia o wyłączeniu sędziego A.R. sędzia K.C. wskazał, że „Krajowa Rada Sądownictwa nie jest organem wyłonionym zgodnie przepisami Konstytucji RP, a zatem osoby zawnioskowane przez ten organ zostały powołane przez Prezydenta RP na urząd sędziego również z uchybieniem przepisom Konstytucji RP. Oznacza to, zdaniem sądu, że osób powołanych na urząd sędziego na wniosek nowej KRS nie można uznać za takie, które skutecznie i w sposób legalny objęły urząd na danym stanowisku. W konsekwencji należy przyjąć, że Pani A.R. nadal pozostaje sędzią sądu rejonowego (o ile tego stanowiska się nie zrzekła, o czym sądowi nie wiadomo) i nie ma uprawnień do orzekania w sądzie wyższego rzędu (...) należy zatem przyjąć, że piecza nad niezawisłością sędziów obowiązuje KRS w całym zakresie jej zadań, a więc w szczególności w toku procesu nominacyjnego. Skoro zatem, jak wskazano wyżej, nowa KRS nie jest organem powołanym w sposób zgodny z Konstytucją, to nie wypełnia funkcji strażnika niezawisłości, a sędzia powołany z jej wniosku jest nie tylko nieprawidłowo umocowany w sensie instytucjonalnym, ale nie posiada przymiotu niezawisłości w zakresie czynności orzeczniczych podejmowanych na stanowisku, na które został powołany z udziałem nowej KRS”.

Ocena zasadności zarządzenia Prezesa Sądu Okręgowego w W. w sprawie zarządzenia natychmiastowej przerwy w czynnościach służbowych sędziego Sądu Okręgowego w W. K.C. oraz twierdzeń zawartych w uzasadnieniu postanowienia z dnia 15 grudnia 2021 r., sygn. akt X Ka (...) wydanym przez tegoż sędziego wymagają przywołania wynikających z Konstytucji RP i ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych powinności sędziego. Zgodnie z art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Ustrój Rzeczypospolitej opiera się na podziale i równowadze władzy ustawodawczej, władzy wykonawczej i władzy sądowniczej (art. 10 ust. 1 Konstytucji RP). Władzę sądowniczą stanowią sądy i trybunały, które są władzą odrębną i niezależną od innych władz (art. 173 Konstytucji RP). W ocenie Sądu sędzia K. C. w uzasadnieniu postanowienia z dnia 15 grudnia 2021 r., sygn. akt X Ka (...) zakwestionował ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, a także legalność wybranej w oparciu o tę ustawę Krajowej Rady Sądownictwa obecnej kadencji oraz wiążący charakter postanowienia Prezydenta RP o powołaniu na urząd sędziego A.R., co świadczy o oczywistym naruszeniu obowiązujących przepisów prawa, w pierwszej kolejności wskazanych wyżej przepisów Konstytucji RP wprowadzających do polskiego porządku prawnego zasadę równowagi i trójpodziału władz, poprzez uzurpowanie sobie jako sędziemu uprawnienia do decydowania, które z ustaw są, a które nie są obowiązujące.

W ocenie Wiceprezesa Sądu Okręgowego w W. zachowanie ww. sędziego mogło wyczerpać znamiona przewinień dyscyplinarnych określonych w art. 107 § 1 pkt 3 i 5 p.u.s.p. (wynika to wprost z pisma stanowiącego żądanie podjęcia czynności wyjaśniających).

Przesłanki zarządzenia natychmiastowej przerwy w czynnościach służbowych sędziego określone zostały bardzo precyzyjnie, a ich zaistnienie poddano nie tylko ocenie prezesa sądu bądź Ministra Sprawiedliwości, lecz również szczególnej kontroli sądu dyscyplinarnego. Jest to zrozumiałe, gdyż stanowi oddanie w ręce prezesa sądu w którym sędzia wykonuje czynności służbowe lub Ministra Sprawiedliwości w stosunku do sędziów wszystkich szczebli, nadzwyczajnego środka. Zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych na podstawie art. 130

p.u.s.p. odnosi się tylko do tych wypadków, w których przemawia za tym rodzaj czynu dokonanego przez sędziego (uchwały SN: z 7 lutego 2002 r., SNO 1/01, OSNSD 2002, poz. 1 oraz z 20 marca 2008 r., SNO 26/08, OSNSD 2008, poz. 41). Przesłanki wymagane w art. 130 § 1 p.u.s.p. polegają na potrzebie natychmiastowej reakcji poprzez zarządzenie przerwy w czynnościach służbowych sędziego na okres do jednego miesiąca w sytuacjach wyjątkowych. Potrzeba taka nie zachodzi, gdy problemy związane z niewłaściwym wypełnianiem przez sędziego jego obowiązków służbowych były znane przełożonym wcześniej i kwalifikowały się do podejmowania decyzji dyscyplinarnych w trybie art. 129 § 1 i 3 p.u.s.p. (postanowienie SN z 14 marca 2002 r., SNO 2/02, OSNSD 2002, nr 1-2, poz. 17) W piśmiennictwie wyrażono pogląd, iż użycie w art. 130 § 1 p.u.s.p. pojęcia „rodzaj czynu dokonanego” należy rozumieć jako wskazanie na taką sytuację, w której nie chodzi jeszcze o „formalne zarzucenie lub stwierdzenie popełnienia określonego czynu, lecz jedynie o domniemanie dokonania czynu przez sędziego, którego przyjęcie jest uzasadnione w świetle określonych okoliczności faktycznych konkretnej sprawy (...) Postępowanie w przedmiocie zawieszenia sędziego w obowiązkach nie ma na celu wykazania, że doszło do popełnienia zarzucanego czynu, to bowiem będzie przedmiotem postępowania dowodowego w toku postępowania dyscyplinarnego. Na etapie postępowania w przedmiocie zawieszenia sędziego w obowiązkach służbowych, po zarządzeniu przez uprawniony podmiot natychmiastowej przerwy w ich wykonywaniu, sąd dyscyplinarny orzeka na podstawie okoliczności zawartych w zarządzeniu prezesa sądu, wniosku rzecznika dyscyplinarnego, a także postanowieniu prokuratora o wszczęciu śledztwa” (J. Gudowski, T. Ereciński, J. Iwulski, Prawo o ustroju sądów powszechnych. Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Komentarz, wyd. II, Warszawa 2009, s. 585 - 587). Pogląd ten znalazł odzwierciedlenie w orzecznictwie, gdzie m.in. stwierdzono, że „podstawą do podjęcia uchwały o zawieszeniu sędziego w czynnościach służbowych w trybie art. 130 § 3 u.s.p. stanowią dane, które uzasadniają dostatecznie podejrzenie, że sędzia dopuścił się czynu wymagającego natychmiastowego odsunięcia go od wykonywania obowiązków służbowych. Jest to warunek materialny, przy czym nie chodzi tu o ustalenie, że sędzia popełnił określony czyn, ale o to, że zebrane dowody wskazują

na prawdopodobieństwo tego. Dostateczność oznacza w tym wypadku pewne minimum, poniżej którego nie wolno zejść" (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2012 r., sygn. akt SNO 8/12, LEX nr 1215817).

Należy przy tym wyraźnie podkreślić, że zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych przewidziane w art. 130 § 3 p.u.s.p. różni się od zawieszenia sędziego unormowanego w art. 129 p.u.s.p., nie wymaga bowiem uprzedniego wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. Jest ono możliwe wówczas gdy sąd dyscyplinarny oceni zarządzenie przerwy jako uzasadnione. Innymi słowy, sąd dyscyplinarny kontroluje prawidłowość zarządzenia przerwy, jeżeli uzna tę czynność za prawidłową, to zawiesza sędziego w czynnościach (uchwały SN: z 8 maja 2002 r., SNO 10/02, OSNSD 2002, poz. 5 oraz z 23 września 2002 r., SNO 32/02, OSNSD 2002, nr 1-2, poz. 35; por. też uchwały SN: z 20 marca 2008 r., SNO 26/08, OSNSD 2008, poz. 41; z 27 czerwca 2008 r., SNO 59/08, OSNSD 2008, poz. 67; z 10 lipca 2008 r., SNO 29/08, OSNSD 2008, poz. 69; z 15 lipca 2008 r., SNO 63/08, OSNSD 2008, poz. 72 oraz z 8 października 2008 r., SNO 79/08, OSNSD 2008, poz. 88).

Sędzia nie może odmówić zastosowania ustawy, „jeżeli nikt nie uchylił jej mocy obowiązującej. Sędzia nie może również "wybierać" między ustawą a Konstytucją, pomijać norm ustawowych i oceniać samodzielnie ich konstytucyjności, zwłaszcza, że do tej roli jest powołany właśnie Trybunał Konstytucyjny (...). W przypadku, w którym organ stosujący prawo uznaje, że dana norma ustawowa jest niezgodną z Konstytucją, winien zatem zadać pytanie Trybunałowi Konstytucyjnemu i nie rozstrzygać samemu powstałego dylematu" (wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego – Ośrodek zamiejskowy w Krakowie z 27 dnia listopada 2000 r., sygn. II SA/KR 609/98, LEX nr 895903).

Bezpośrednie stosowanie Konstytucji, o którym mowa w art. 8 ust. 2 Konstytucji RP, również nie może stanowić dla sędziego podstawy odmowy akceptacji obowiązujących ustaw i wydanych na ich podstawie decyzji Prezydenta RP o powołaniu na stanowisko sędziego. Nie oznacza bowiem kompetencji do kontroli konstytucyjności obowiązującego ustawodawstwa przez organy powołane do stosowania prawa, w tym przez sądy czy sędziów. Tryb tej kontroli został bardzo precyzyjnie uregulowany w Konstytucji, której art. 188 ust. 1 zastrzega do wyłącznej

kompetencji Trybunału Konstytucyjnego orzekanie w sprawach zgodności ustaw i umów międzynarodowych z Konstytucją.

Sąd Najwyższy orzekający w niniejszej sprawie w pełni utożsamia się z poglądem doktryny, że „sąd odmawiając zastosowania ustawy i opierając swe rozstrzygnięcie wprost na Konstytucji, uzurpuje sobie kompetencję zastrzeżoną wyłącznie dla ustawodawcy. Tylko ustawodawca został bowiem upoważniony do formułowania na podstawie Konstytucji generalnych reguł wyznaczających ograniczenia konstytucyjnych praw. Trzeba też zaznaczyć, że przyjęta w niektórych orzeczeniach konstrukcja nieważności niekonstytucyjnych ustaw wprowadza chaos do systemu prawa i jest sprzeczna z zasadą państwa prawnego (P. Tuleja, Stosowanie Konstytucji RP w świetle zasady jej nadrzędności, Kraków 2003, s. 382–383).

W sytuacji gdy sąd powszechny ma wątpliwości co do konstytucyjności ustawy lub też gdy jest przekonany o jej niekonstytucyjności powinien przedstawić Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne co do zgodności przepisu prawnego z Konstytucją. Dopiero po wydaniu przez Trybunał Konstytucyjny orzeczenia, zawierającego odpowiedź na przedstawione pytanie prawne, sąd powszechny może kontynuować postępowanie sądowe. Sądy powszechne nie mogą natomiast same z siebie odmówić stosowania ustawy uznanej przez siebie za niekonstytucyjną, nie mają takiej kompetencji. Niemożliwe jest domniemanie kompetencji organów władzy publicznej, kompetencje te muszą być wyraźnie i jednoznacznie przyznane. W wyroku z dnia 24 października 2017 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł, że „legalizm stanowi jądro zasady państwa prawnego, w którym kompetencje organów władzy publicznej powinny zostać jednoznacznie i precyzyjnie określone w przepisach prawa, zaś wszelkie działania tych organów powinny mieć podstawę w takich przepisach, a - w razie wątpliwości interpretacyjnych – kompetencji organów władzy publicznej nie można domniemywać” (wyroki TK z: 24 października 2017 r., sygn. K 3/17, OTK ZU A/2017, poz. 68). Organ władzy publicznej nie może przypisywać sobie kompetencji, które są zastrzeżone dla innych organów. Co więcej, zobowiązany jest do przestrzegania wszystkich określających jego uprawnienia lub obowiązki przepisów. Organy władzy publicznej muszą znać przepisy prawa materialnego,

proceduralnego i ustrojowego regulujące ich kompetencje i stosować się do wynikających z nich nakazów i zakazów.

Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 25 marca 2019 r. orzekł, że przepis regulujący zasady wyboru członków Krajowej Rady Sądownictwa, art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U.2018.389, ze zm.), jest zgodny z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w związku z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji RP (sygn. K 12/18. Dz.U.2019.609, LEX nr: 2635939). Sąd Najwyższy przypomina, iż zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne, co implikuje konieczność ich respektowania. Zatem nikt, a w szczególności sędzia, nie ma prawa odmówić ich stosowania. Niestosowanie się przez sędziego do wyroków Trybunału Konstytucyjnego oceniane być musi jako poważny delikt dyscyplinarny. Sędzia nie jest legitymowany do kwestionowania, w innym niż określonym w art. 193 Konstytucji RP, trybie zgodności ustaw z Konstytucją albo umowami międzynarodowymi. Sędzia nie jest też władny, aby na podstawie przeprowadzonej przez siebie oceny o zgodności ustawy z Konstytucją RP ustalać ważność aktów nominacyjnych innych sędziów powołanych przez Prezydenta RP na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa i decydować o tym, który z powołanych sędziów ma prawo orzekać. Sąd Najwyższy w niniejszym składzie w pełni akceptuje stanowisko TK wyrażone w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 lipca 2021 r. sygn. P 7/20: „że w systemie polskiego prawa sędzią jest osoba, która odebrała akt nominacyjny od Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zaś podstawy odsunięcia sędziego od orzekania muszą wynikać z Konstytucji i opartego na niej ustawodawstwa. Prerogatywa do powoływania sędziów, której dysponentem jest Prezydent Rzeczypospolitej nie podlega kontroli władzy sądowniczej” (LEX nr 3228383).

Sąd Najwyższy uznaje zatem, iż postawa sędziego K.C. świadczy o lekceważeniu przez niego przepisów Konstytucji RP, obowiązujących ustaw i wynikających z nich powinności sędziego. Świadczy także o pogardliwym stosunku do innych sędziów, w tym sędziów członków Krajowej Rady Sądownictwa oraz do Prezydenta RP.

Zachowanie sędziego K.C. wpływa negatywnie na funkcjonowanie wymiaru

sprawiedliwości uniemożliwiając sędziom powołanym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa rozpoznawanie spraw, na których wynik w postaci orzeczenia czekają obywatele.

Treść uzasadnienia postanowienia z dnia 15 grudnia 2021 r. wydanego przez sędziego K.C. w oczywisty sposób wskazuje na to, że będąc sędzią, nie akceptuje zawartego w art. 107 § 1 pkt 3 p.u.s.p. zakazu podejmowania przez sędziego działań polegających na kwestionowaniu istnienia stosunku służbowego i skuteczności powołania sędziego oraz konstytucyjnego organu Rzeczypospolitej Polskiej, jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa.

Powinnością sędziego wynikającą z Konstytucji RP i roty ślubowania, jaką złożył, obejmując urząd, jest stanie na straży prawa i sumienne wypełnianie obowiązków sędziego w oparciu o Konstytucję RP i ustawy.

Przedmiotowe postępowanie zostało zainicjowane zarządzeniem na podstawie art. 130 § 1 p.u.s.p. Przepis ten, jak wskazano wcześniej w treści uzasadnienia precyzyjnie określa warunki w jakich takie zarządzenie może zostać wydane. W niniejszej sprawie wykazano, że zachowanie sędziego K.C. w kontekście powagi sądu lub istotnych interesów służby wymagają natychmiastowego odsunięcia tego sędziego od wykonywania obowiązków służbowych. Maksymalny okres na jaki ten środek może zostać zastosowany wynosi miesiąc. Zarządzeniem nr (...)/2021 z dnia 15 grudnia 2021 r. Prezes Sądu Okręgowego w W. na taki właśnie okres zarządził natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych sędziego K.C.. Zgodnie z art. 123 § 2 k.p.k. jeżeli termin jest oznaczony w miesiącach, koniec terminu przypada na ten dzień miesiąca, który odpowiada początkowi. Zatem przerwa w czynnościach służbowych sędziego K.C. kończy się w dniu 15 stycznia 2022 r. Sąd dyscyplinarny niezwłocznie, nie później jednak niż przed upływem terminu, na który przerwa została zarządzona, wydaje uchwałę o zawieszeniu sędziego w czynnościach służbowych albo uchyla zarządzenie o przerwie w wykonywaniu czynności służbowych. Termin kompetencji orzeczniczych sądu dyscyplinarnego został określony jednoznacznie, na gruncie tej konkretnej sprawy sąd dyscyplinarny jest władny wypowiedzieć się do dnia 15 stycznia 2022 r. włącznie.

Postępowanie prowadzone na podstawie art. 130 p.u.s.p. nie ma na celu

wykazania, że doszło do popełnienia czynu, w tym przypadku przewinienia służbowego wymienionego w art. 107 § 1 pkt 3 i 5 p.u.s.p., to bowiem jest zadaniem postępowania dowodowego w toku postępowania dyscyplinarnego. Tak więc nie chodzi o formalne zarzucenie lub stwierdzenie popełnienia określonego czynu (przewinienia służbowego), lecz jedynie o domniemanie dokonania czynu przez sędziego, którego przyjęcie jest uzasadnione w świetle określonych okoliczności faktycznych konkretnej sprawy. Na podstawie art. 130 § 3 p.u.s.p. sąd dyscyplinarny jedynie kontroluje prawidłowość zarządzonej natychmiastowej przerwy w czynnościach służbowych względem sędziego.

Oceniając zgromadzony w sprawie materiał, przesłany przez Wiceprezesa Sądu Okręgowego w W., Sąd Najwyższy uznaje, iż niewątpliwie postanowienie wydane w dniu 15 grudnia 2021 r., w sprawie o sygn. X Ka (...), przez sędziego K.C., podważające legalność funkcjonowania organów wymiaru sprawiedliwości, a także kwestionujące skuteczność powołania sędziego A.R., może stanowić przedmiot postępowania dyscyplinarnego. Tym samym Sąd w składzie tu obecnym aprobejuje zasadność wydanego zarządzenia nr (...)/2021 Prezesa Sądu Okręgowego w W. z dnia 15 grudnia 2021 r., co zgodnie z treścią art. 130 § 3 p.u.s.p. implikowało wydanie niniejszej uchwały o zawieszeniu sędziego K.C. w czynnościach służbowych.

Mając na uwadze opisane powyżej okoliczności, z zachowania sędziego K.C. wynikają niezwykle poważne, negatywne konsekwencje dla służby sędziego, służby, z którą przecież winien u każdego sędziego wiązać się szacunek dla obowiązującego prawa, w szczególności Konstytucji RP, dla Prezydenta RP jako najwyższego przedstawiciela Rzeczypospolitej Polskiej i gwaranta ciągłości władzy prezydenckiej oraz organu konstytucyjnego, którego zadaniem jest czuwanie nad przestrzeganiem Konstytucji RP (art. 126 ust. 1 i 2 Konstytucji) a także dla Trybunału Konstytucyjnego oraz Krajowej Rady Sądownictwa. Uznać zatem należy, iż w wyniku kontroli prawidłowości zarządzenia natychmiastowej przerwy w czynnościach służbowych względem sędziego Sądu Okręgowego w W.K.C. - ciężar i charakter ewentualnych przewinień służbowych jakich mógł dopuścić się wymieniony sędzia, uzasadniają wydanie uchwały o zawieszeniu go w czynnościach służbowych.

Sąd Najwyższy uznał za zasadne obniżyć wynagrodzenie sędziemu K. C. o 25 %.

Z tych też powodów Sąd Najwyższy uchwalił jak w sentencji.